

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/45/EB

2005 m. rugsėjo 7 d.

dėl valstybių narių išduotų jūrininkų atestatų abipusio pripažinimo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/25/EB

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

teisę tarptautinius rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvus, nustatytus JRAB konvencijoje.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

- (4) Direktyva 2001/25/EB numato, kad jūrininkai privalo turėti kompetencijos atestatus, išduotus ir patvirtintus valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos laikantis minėtos direktyvos bei suteikiančius teisėtam jo turėtojui teisę eiti tarnybą laive ir vykdyti funkcijas pagal jame nurodytą atsakomybės lygį.

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

- (5) Pagal Direktyvą 2001/25/EB abipusiam jūrininkų, kurie yra arba nėra valstybių narių piliečiai, atestatų pripažinimui taikomos Direktyvų 89/48/EEB ⁽⁴⁾ ir 92/51/EEB ⁽⁵⁾, nustatančių atitinkamai pirmąją ir antrąją aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemas, nuostatos. Minėtos direktyvos nenumato automatiško formalių jūrininkų kvalifikacijų pripažinimo, kadangi jūrininkams gali būti taikomos kompensacinės priemonės.

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Taryba savo 2003 m. birželio 5 d. išvadosse dėl Bendrijos laivybos įvaizdžio gerinimo ir jaunų žmonių sudominimo jūrininko profesija pabrėžė būtinybę skatinti jūrininkų profesinį mobilumą Europos Sąjungoje, ypatingą dėmesį skiriant jūrininkų kompetencijos atestatų pripažinimo procedūroms, tuo pat metu užtikrinant griežtą 1978 m. Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) Konvencijos dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (JRAB konvencija) su laikas nuo laiko padarytais pakeitimais laikymąsi.

- (6) Kiekviena valstybė narė turėtų pripažinti bet kurį atestatą ar kitokį formalios kvalifikacijos įrodymą, išduotą kitos valstybės narės laikantis Direktyvos 2001/25/EB. Taigi, kiekviena valstybė narė turėtų leisti jūrininkui, įgijusiam tos direktyvos reikalavimus atitinkantį kompetencijos atestatą kitoje valstybėje narėje, imtis ar verstis jūrininko profesija, kuriai jis turi kvalifikaciją, netaikydama jokių išankstinių reikalavimų, išskyrus tuos, kurie taikomi jos piliečiams.

- (2) Jūrų transportas yra intensyviai ir greitai besivystantis sektorius, pasižymintis ypač tarptautiniu pobūdžiu. Atitinkamai, atsižvelgiant į vis didėjantį Bendrijos jūrininkų trūkumą, balansą tarp personalo pasiūlos ir paklausos galima veiksmingiau išlaikyti Bendrijos lygmeniu, negu nacionaliniu. Todėl būtina, kad bendra transporto politika jūrų transporto srityje būtų išplėsta, siekiant palengvinti jūrininkų laisvą judėjimą Bendrijoje.

- (7) Kadangi šia direktyva siekiama palengvinti atestatų abipusį pripažinimą, ja neregamentuojamos sąlygos, susijusios su galimybe įsidarbinti.

- (3) Jūrininkų atestatų srityje Bendrija nustatė minimalius jūrininkų išsilavinimo, rengimo ir atestavimo reikalavimus 2001 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/25/EB dėl minimalaus jūrininkų parengimo ⁽³⁾. Minėtoji direktyva integruoja į Bendrijos

- (8) JRAB konvencija nustato kalbos reikalavimus jūrininkams. Šie reikalavimai turėtų būti įtraukti į Bendrijos teisę siekiant užtikrinti veiksmingą bendravimą laivuose ir palengvinti laisvą jūrininkų judėjimą Bendrijoje.

⁽¹⁾ OL C 157, 2005 6 28, p. 53.

⁽²⁾ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2005 m. birželio 27 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 136, 2001 5 18, p. 17. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2005/23/EB (OL L 62, 2005 3 9, p. 14).

⁽⁴⁾ 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/48/EEB dėl bendrosios aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemos (OL L 19, 1989 1 24, p. 16). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/19/EB (OL L 206, 2001 7 31, p. 1).

⁽⁵⁾ 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 92/51/EEB dėl antrosios bendros profesinio mokymo ir lavinimo pripažinimo sistemos, papildanti Direktyvą 89/48/EEB (OL L 209, 1992 7 24, p. 25). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2004/108/EB (OL L 32, 2004 2 5, p. 15).

(9) Neteisėtai gautų jūrininkų kompetencijos atestatų plitimas dabartiniu metu kelia rimtą grėsmę saugumui jūroje bei jūrinės aplinkos apsaugai. Daugeliu atvejų neteisėtų atestatų turėtojai neatitinka minimalių JRAB konvencijos reikalavimų. Tokie jūrininkai gali būti lengvai įtraukti į nelaimingus atsitikimus jūroje.

(10) Todėl valstybės narės turėtų patvirtinti ir įgyvendinti konkrečias priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią kompetencijos atestatų klastojimui bei už jį bausti, ir dėti pastangas Tarptautinėje jūrų organizacijoje (TJO), kad būtų pasiekti griežti ir įvykdomi susitarimai dėl kovos su šia veikla pasauliniu mastu. Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS) yra tinkamas forumas keistis šios srities informacija, patirti ir geriausia praktika.

(11) Reglamentu (EB) Nr. 1406/2002⁽¹⁾ buvo įsteigta Europos jūrų saugumo agentūra (toliau – Agentūra), siekiant užtikrinti aukštą, tolygų ir veiksmingą jūrų saugos ir teršimo iš laivų prevencijos lygį. Viena iš Agentūrai pavestų užduočių yra padėti Komisijai, kai ši vykdo Bendrijos teisės aktų, taikomų laivų įgulos rengimui, atestavimui ir budėjimui, jai pavestas užduotis.

(12) Todėl Agentūra turėtų padėti Komisijai, kai ši tikrina, ar valstybės narės laikosi šioje direktyvoje bei Direktyvoje 2001/25/EB nustatytą reikalavimų.

(13) Abipusiam jūrininkų, nesvarbu ar jie yra ar nėra valstybių narių piliečiai, atestatų pripažinimui tarp valstybių narių Direktyvos 89/48/EEB ir 92/51/EEB nebeturėtų būti taikomos; tai turėtų reglamentuoti ši direktyva.

(14) Todėl Direktyva 2001/25/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista.

(15) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. valstybių narių išduotų jūrininkų atestatų abipusio pripažinimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl to jo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(16) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisės aktų leidybos⁽²⁾ 34 punktą valstybės narės yra skatinamos savo ir Bendrijos naudai parengti lenteles, kuriomis kiek galima geriau būtų parodytas šios direktyvos ir jos

perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių ryšys, ir paskelbti tas lenteles viešai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma jūrininkams, kurie:

- yra valstybės narės piliečiai;
- nėra valstybės narės piliečiai, bet turi valstybės narės išduotą atestatą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje vartojamos šios sąvokos:

- „jūrininkas“ – tai laikantis bent tų reikalavimų, kurie nustatyti Direktyvos 2001/25/EB I priede, apmokytas ir valstybės narės atestuotas asmuo;
- „atestatas“ – tai galiojantis dokumentas, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/25/EB 4 straipsnyje;
- „tinkamas atestatas“ – tai atestatas, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/25/EB 1 straipsnio 27 punkte;
- „patvirtinimas“ – tai galiojantis dokumentas, išduotas valstybės narės kompetentingos institucijos pagal Direktyvos 2001/25/EB 5 straipsnio 2 ir 6 dalis;
- „pripažinimas“ – tai priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos atliktas kitos valstybės narės išduoto atestato ar tinkamo atestato priėmimas;
- „priimančioji valstybė narė“ – tai valstybė narė, kurioje jūrininkas siekia jo tinkamo (-ų) atestato (-ų) ar kito (-ų) atestato (-ų) pripažinimo;
- „JRAB konvencija“ – tai 1978 m. Tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų su laikas nuo laiko padarytais pakeitimais;
- „JRAB kodeksas“ – tai Jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo kodeksas, priimtas 1995 m. JRAB šalių konferencijoje 2 rezoliucija, su laikas nuo laiko padarytais pakeitimais;
- „Agentūra“ – tai Europos jūrų saugumo agentūra, įsteigta Reglamentu (EB) Nr. 1406/2002.

⁽¹⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 724/2004 (OL L 129, 2004 4 29, p. 1).

⁽²⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

3 straipsnis

Atestatų pripažinimas

1. Kiekviena valstybė narė pripažįsta tinkamus atestatus ar kitus atestatus, išduotus kitos valstybės narės laikantis reikalavimų, nustatytų Direktyva 2001/25/EB.
2. Tinkamų atestatų pripažinimas apribojamas atestate nustatytais pareigomis, funkcijomis bei juose nurodytais kompetencijos lygiais, ir toks pripažinimas paliudijamas patvirtinimu.
3. Valstybės narės užtikrina teisę apskusti atsisakymą patvirtinti galiojantį atestatą arba jokio atsakymo nebuvimą pagal nacionalinę teisę ir procedūras.
4. Nepaisant 2 dalies, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali nustatyti papildomus apribojimus dėl pareigų, funkcijų ir kompetencijos lygių, susijusių su pakrančių reišais, kaip numatyta Direktyvos 2001/25/EB 7 straipsnyje, arba apribojimus dėl alternatyvių atestatų, išduotų pagal Direktyvos 2001/25/EB I priedo VII/1 taisyklę.
5. Priimančioji valstybė narė užtikrina, kad jūrininkai, pateikę pripažinti atestatus, kuriuos turėdami jie gali vykdyti vadovavimo lygio funkcijas, tinkamai išmanyti su funkcijomis, kurias jiems leidžiama vykdyti, susijusią tos valstybės narės jūrų teisę.

4 straipsnis

Direktyvos 2001/25/EB pakeitimai

Direktyva 2001/25/EB iš dalies keičiama taip:

1. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Atestatas

Atestatas yra galiojantis dokumentas, kad ir kaip jis vadintųsi, išduotas pačios valstybės narės kompetentingos institucijos arba jos leidimu, laikantis 5 straipsnio ir I priede nustatytų reikalavimų.“

2. Įterpiamas šis straipsnis:

„7a straipsnis

Sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos prevencija

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių užkirsti kelią sukčiavimui ar kitai neteisėtai veiklai, susijusiai su atestavimo procesu ar jų kompetentingų institucijų išduotais ir patvirtintais atestatais, bei įgyvendina jas, taip pat nustato sankcijas, kurios turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Valstybės narės paskiria nacionalines institucijas, turinčias kompetenciją nustatyti sukčiavimą ar kitą neteisėtą

veiklą ir kovoti su ja bei keistis informacija apie jūrininkų atestavimą su kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis.

Valstybės narės apie tokių kompetentingų nacionalinių institucijų duomenis nedelsdamos informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją.

Valstybės narės apie tokių kompetentingų nacionalinių institucijų duomenis taip pat nedelsdamos informuoja trečiąsias šalis, su kuriomis jos pasirašė įsipareigojimus pagal JRAB konvencijos I/10 taisyklės 1.2 dalį.

3. Priimančiosios valstybės narės prašymu kitos valstybės narės kompetentingos institucijos pateikia jūrininkų atestatų, atitinkamų patvirtinimų ar bet kokių kitų minėtoje kitoje valstybėje narėje išduotų mokymą patvirtinančių dokumentų autentiškumo raštišką patvirtinimą ar paneigimą.“

3. Nuo 2007 m. spalio 20 d. 18 straipsnio 1 ir 2 dalys išbraukiamos.
4. Įterpiami šie straipsniai:

„21a straipsnis

Reguliari reikalavimų laikymosi stebėseną

Nepažeidžiant Komisijos įgaliojimų pagal Sutarties 226 straipsnį, Komisija, kuriai padeda Reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 (*) įsteigta Europos jūrų saugumo agentūra, reguliariai, ir ne rečiau kaip kas penkeri metai tikrina, ar valstybės narės laikosi šioje direktyvoje nustatytų minimalių reikalavimų.

21b straipsnis

Pranešimas apie reikalavimų laikymąsi

Ne vėliau kaip 2010 m. spalio 20 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia įvertinimo pranešimą, parengtą remiantis pagal 21a straipsnį gauta informacija. Šiame pranešime Komisija analizuoja, kaip valstybės narės laikosi šios direktyvos, ir, jei reikia, pateikia pasiūlymus dėl papildomų priemonių.

(*) 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 724/2004 (OL L 129, 2004 4 29, p. 1).“

5. Į I priedo I skyrių įterpiamas šis punktas:

„1a. Valstybės narės užtikrina, kad jūrininkai turi pakankamas kalbų žinias, kaip apibrėžta JRAB kodekso A-II/1, A-III/1, A-IV/2 ir A-II/4 poskyriuose, kad jie galėtų atlikti savo konkrečias pareigas laive su priimančiosios valstybės narės vėliava.“

5 straipsnis

Perkėlimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2007 m. spalio 20 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai informuoja Komisiją.

Valstybės narės, tvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

7 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 7 d.

*Europos Parlamento vardu**Pirmininkas*

J. BORRELL FONTELLES

*Tarybos vardu**Pirmininkas*

C. CLARKE